

Verslag ontwikkelgesprek

Hbo-bacheloropleiding Communicatie
Hbo-bacheloropleiding Creative Business

Hogeschool van Amsterdam

Datum visitatie: 30 en 31 januari 2023

Datum verslag: 30 maart 2023

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	VOORWOORD	2
3.	STONES	3
BIJLAGE I	Panelsamenstelling	5

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Hogeschool van Amsterdam
Status instelling	Bekostigd
Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief (21 augustus 2019, geldig tot 4 november 2025)
NAAM en CROHO OPLEIDING 1	Bachelor Communicatie / 34405
NAAM en CROHO OPLEIDING 2	Bachelor Creative Business / 35516
CROHO-onderdeel	Economie
Oriëntatie opleiding	Hbo
Niveau opleiding	Bachelor
Graad en titel	Bachelor of Arts (BA)
Aantal studiepunten	240
Afstudeerrichtingen	N.v.t.
Locatie(s)	Amsterdam
Variant(en)	Voltijd en Deeltijd
<i>Joint degree, double degree</i>	Niet van toepassing
Onderwijstaal	Nederlands
Datum locatiebezoek	30 en 31 januari 2023

2. VOORWOORD

Tijdens de visitatie zijn onderwerpen aan bod gekomen waarover in het rapport aan de NVAO niet gerapporteerd hoeft te worden, zoals het nieuwe onderwijsmodel, de studeerbaarheid van het oude en het nieuwe curriculum, begeleiding van studenten etc. Vooraf is afgesproken dat opbrengsten uit gesprekken die meer verband houden met de inrichting van de onderwijsleeromgeving (standaard 2) dan met beoogde en gerealiseerde leerresultaten (standaard 1 en 4) hun beslag zouden vinden in een separaat verslag, te weten het verslag van het ontwikkelgesprek. In feite is er geen sprake van één ontwikkelgesprek, maar hebben tijdens de twee bezoeken meerdere ontwikkelgesprekken plaatsgevonden met meerdere gremia.

Namens het panel,
Groningen, 30 maart 2023

Mw. drs. B. (Brecht) van Eyndhoven
(voorzitter)

Mw. drs. B.E. (Barbara) Roemers
(secretaris)

3. STONES

Na de accreditatieverlenging van de hbo-bacheloropleidingen Communicatie (CO) en Creative Business (CB) in 2017, zijn de beide opleidingen gestart met een gezamenlijk herijkingstraject. Het belangrijkste doel daarvan was om tot een toekomstbestendig curriculumontwerp te komen dat makkelijker mee kan bewegen met maatschappelijke ontwikkelingen en met de steeds sneller veranderende arbeidsmarkt. Dit herijkingstraject heeft geleid tot een nieuw onderwijsmodel, te weten het 'stonesmodel', dat het themasemestermodel vervangt.

Het stonesmodel onderscheidt zich van het themasemestermodel door kennis, vaardigheden en gedrag meer geïntegreerd aan bod te laten komen. Dat maakt het makkelijker om snel te schakelen en het onderwijs van jaar tot jaar aan te passen aan nieuwe studenten, actuele maatschappelijke ontwikkelingen en bewegingen op de arbeidsmarkt.

In het themasemestermodel is sprake van afgebakende, meer op zichzelf staande vakken. Vakken die ofwel gericht zijn op kennis, ofwel op vaardigheden ofwel op gedrag. Vooral met betrekking tot onderzoeksvaardigheden is het stonesmodel wezenlijk anders dan het themasemestermodel: in elke stone wordt telkens hetzelfde stappenplan van onderzoek doen doorlopen, in het themasemestermodel is onderzoeksvaardigheden een op zichzelf staand vak.

Tot september 2022 werd in alle studiejaar gewerkt met het themasemestermodel. In september 2022 zijn CO en CB gestart met de stones. Jaar 1 en 2 worden nu verzorgd volgens het stonesmodel. Volgend studiejaar, jaar 2023-24, wordt ook jaar 3 in stones gegeven en in 2024-25 jaar 4. Momenteel draaien de beide modellen dus naast elkaar: eerste- en tweedejaars krijgen onderwijs volgens het stonesmodel, derde- en vierdejaars nog volgens het themasemestermodel.

Tijdens de visitatie mocht het panel meekijken met docententeams die bezig waren met het ontwikkelen van stones. Het panel zag volwaardige, resultaatverantwoordelijke teams. Het panel was onder de indruk van het enthousiasme en het verantwoordelijkheidsgevoel van de docenten en vooral van hun werkwijze: eerst wordt het einddoel van een stone vastgesteld op basis van een actueel thema. Dat einddoel wordt als beginpunt gebruikt bij de ontwikkeling van het onderwijs van eind naar begin. De teams geven daarmee concreet invulling aan het principe van *constructive alignment*. Ze houden daarbij elkaar scherp en laten gezamenlijk een verbetercultuur zien.

Verder was er ruime aandacht voor verschillende vormen van reflectie en voor de rollen die docenten en studenten daarin spelen. Het panel juicht die ontwikkeling toe en verwacht dat dit de opzet van het portfolio en het reflectieniveau dat studenten daarmee zullen laten zien, ten goede zal komen.

Studenten geven aan vooral te waarderen dat er in het stonesmodel veel ruimte is voor individuele keuzes en eigen profilering. Meer en vooral *eerder* dan in het themasemestermodel. De stones stimuleren het vroeg keuzes maken in de gewenste specialisatierichting. De student krijgt zo de mogelijkheid om zich al snel te ontwikkelen in de richting van zijn/haar eigen passie, waardoor meer diepgang bereikt wordt en de student gemotiveerd blijft. Verder komt ter sprake dat veel alumni na hun afstuderen aan de slag gaan bij commerciële organisaties. Daar is zelden capaciteit voor een intensief inwerktraject. Het stonesmodel bereidt beter voor op die vereiste zelfstandigheid en zelfredzaamheid dan het themasemestermodel. Voorts benoemen studenten dat sommige docenten heel hard werken om er "echt een succes van te maken". Studenten en alumni erkennen bovendien dat het nieuwe onderwijsmodel flexibeler is en beter mee kan bewegen met ontwikkelingen in de maatschappij en het werkveld.

Nadelen van het stonesmodel zijn er ook. Studenten vinden vooral het elke tien weken wisselen van studentengroep onplezierig. Door zo vaak van groepssamenstelling te wisselen, ontstaat er geen band, terwijl die band nodig is om samen dingen te creëren en soms ook om "elkaar er doorheen te slepen". Verder heeft de studieloopbaanbegeleider (SLB'er) plaats gemaakt voor een coach. De klassikale coaching ervaren de studenten als weinig zinvol, de individuele coaching (die lijkt op SLB) vinden ze wel nuttig.

Het panel meent dat de opleidingen met het stonesonderwijs de lat hoog hebben gelegd voor wat betreft de zelfredzaamheid en zelfstandigheid van studenten. Aan de ene kant juicht het panel dit toe als voorbereiding op de realiteit van het werkende bestaan. Aan de andere kant ziet het panel een risico. Dat risico betreft niet zo zeer de mogelijk toenemende uitval waar de opleidingen al rekening mee houden, maar meer het afstudeerniveau.

Het panel meent in de eindwerkensets (nu nog van het themasemestermodel) aanwijzingen gezien te hebben voor een onvoldoende effectieve begeleiding van de student gedurende het afstuderen en mogelijk ook gedurende het opleidingstraject dat daaraan voorafgaat. Goed leren schrijven (taal, stijl, spelling, tekstopbouw, overtuigen, nuanceren etc.) is een proces van jaren. En dat geldt ook voor goed leren reflecteren en goed onderzoek leren doen. Het panel benadrukt dat de opleidingen hier oog voor moeten hebben en dat dat leertraject degelijk begeleid moet worden, zeker gezien de ambitie om een (nog) meer gemêleerde instroom aan te trekken. Van studenten verlangen dat ze zelfstandig en zelfredzaam zijn, moet er in de praktijk niet toe gaan leiden dat docenten hen te veel en te lang laten zwemmen. Sommige studenten, met name degenen met een ander startniveau (zoals instromers vanuit het mbo), zullen dan onder hun kunnen gaan presteren.

Met betrekking tot het afstudeerniveau vindt het panel het verder belangrijk om te benadrukken dat de ondergrens van de kwaliteit goed bewaakt moet worden. Zeker met een toenemende en steeds gevarieerder wordende instroom, verdient dat ruime aandacht. Durf grenzen te stellen en deze te handhaven. (Een go/no-go-procedure moet voor iedere student als een echte slagboom fungeren, eisen aan taal, stijl en spelling moeten consequent gehanteerd worden etc.) Ook als dat betekent dat niet elke gestarte, gemotiveerde student zal afstuderen.

Samenvattend ziet het panel dat CO en CB met de transitie naar het stonesmodel een belangrijke stap voorwaarts hebben gezet. Voor een evaluatie is het nu nog te vroeg, maar het panel ziet de contouren van een toekomstgericht en flexibel onderwijsconcept dat studenten veel ruimte biedt voor individuele profilering en dat goed aan zal sluiten op de dynamische arbeidsmarkt. De docenten dragen het concept met trots en hun deskundige werkwijze en de ruimte die zij zichzelf daarbij geven om in dit proces van elkaar te leren, geeft vertrouwen.

Tegelijkertijd meent het panel dat, met het oog op het streven naar meer verscheidenheid in de instroom en gelet op het niveau van de eindwerken die het panel nu gezien heeft, het succes in hoge mate af zal hangen van de kwaliteit van de begeleiding en van het goed en consequent bewaken van de ondergrens van het afstudeerniveau.

Tot slot vraagt het panel, los van stones en themasemesters, aandacht voor het pleidooi dat studenten en alumni houden voor de freelance docenten die ingehuurd worden vanwege hun specifieke expertise. Studenten en alumni geven unaniem aan van deze docenten juist het meeste te leren. Ze herkennen niet het beeld dat de opleidingen zelf hebben bij verschillen in kwaliteit tussen interne en externe docenten.

BIJLAGE I

Panelsamenstelling

Naam	Korte beschrijving
Drs. B. (Brecht) van Eyndhoven (voorzitter)	Adviseur, bestuurder en cultureel ondernemer Eigenaar Mediamente Voorzitter bestuur Fablab Groningen
Lic. Rer. Publ. C.T. (Claudia) Diers-Lienke (lid)	Head of Internationalisation at Faculty of Management & Organisation, Haagse Hogeschool Senior Lecturer bij de Haagse Hogeschool International Communication Management (English) + Communicatie (Nederlands)
Dr. M.R. (Migchiël) van Diggelen (lid)	Lector Design-based Education NHL Stenden Leeuwarden
Drs. L. (Lotte) Volz (lid)	Programmamanager Samen Digitaal Hogeschool Utrecht
M. (Maartje) van Wel (studentlid)	Student bachelor Communicatie Hogeschool Utrecht
Drs. B.E. (Barbara) Roemers (secretaris)	NVAO-gecertificeerd secretaris

Edu van nu
onderwijsdiensten

Marelaan 37
2341 LB Oegstgeest
06 4517 3824
info@eduvannu.nl

